

**Velja v Ljubljani
in po pošti:**

celo leto . . . K 84—
pol leta . . . " 42—
četrt leta . . . " 21—
za mesec . . . " 7—

za inozemstvo:

za celo leto naprej K 95—
za pol leta . . . " 50—
za četrt leta . . . " 26—
za mesec . . . " 9—

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez
pošiljatve denarja se ne
moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo
naročnino
po nakaznici.

Oglasi se računajo po po-
rabljenem prostoru in si-
visok ter 45 mm
enkrat
pust.

Uredništvo je na Starem trgu šte. 19. Telefon
šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. — Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 40 vinarjev.

Vprašanjem glede in-
lož za odgovor dopisnica an-
naj se frankirajo. — Rokopisi
pri-
čajo.

Borojević z Madžari proti Čehoslovakom.

Čehoslovaki proti Italiji. — Korošci kličejo Italijane na pomoč — Hrvatska protestira
proti Parizu. — „Razkrinkani Habsburžani“. (Začetek v tej številki na 4 strani.)

Vsa Slovenija protestiraj proti razkosanju!

Proti namenom pariške konference, ki hoče razkosati
naš troimeni narod, se bodo vršili na binkoštni ponedeljek po
celi Sloveniji in Hrvaški protestni shodi proti nameravanemu
zločinu, kjer enoglasno zahtevamo, da se priklonijo jugoslo-
vanskemu kraljestvu vse zemlje in otoki, kjer prebiva naš
narod v kompaktnih masah.

Narod bo še enkrat na glas povedal svetu, da bo vsak
mir, ki ne sloni na teh temeljih, zanj samo — krpa papirja.

Premirje na Koroškem.

Podpis pogodbe v Ljubljani.
— Nemška Avstrija plača vso
škodo.

Ljubljana, 6. junija. — (Pol-
uradno ob 18. uri.) Danes ob 16. uri
je bilo v Ljubljani končnojavno
podpisano od delegatov kraljevine
Srbov, Hrvatov in Slovencev ter
Nemškoavstrijske republike pre-
mirje radi borbe na Koroškem.

Stranki sta se popolnoma spo-
razumeli. Jugoslovanska uprava in
zasedenje na podlagi te pogodbe
obsega Rožek, Celovec in Velikovec,
dočim ostane Nemcem — St. Vid,
Feldkirchen in Beljak z železniško
progo v Trbižu.

Severno od jugoslovanskega o-
zemlja je v pogodbi ustanovljena
do deset kilometrov široka nev-
tralna zona, v kateri se ne sme
nahajati nemško-avstrijsko vojaštvo
in je prebivalstvo popolnoma raz-
oroženo.

Nemška Avstrija se je zavezala
plačati vso škodo, prizadeto vsled
vojnih operacij zasebnemu in jav-
nemu imetju. Sovražnosti so ustav-
ljene. (Ldu.)

Ljubljana, 6. junija. Dne
4. t. m. popoldne v Kranju započeta
pogajanja z nemško-avstrijsko dele-
gacijo glede premirja na Koroškem
so se danes zaključila v Ljubljani s
podpisom pogodbe. Nemško-avstrijski
delegatje ostanejo nočjo še v Ljub-
ljani in odpotujejo najbrže jutri. —
Rešiti je treba še nekatere formal-
nosti. — Koroškonemška deželna
vlada se je iz Celovca preselila v
Špital ob Dravi.

Gelovec jugoslovanski.

Brez boja. — V mestu red in mir.

Ljubljana, 6. junija. (Polur.
ob 18. uri.) Mesto Celovec je
bilo danes po jugoslovanskih
četah brez boja zase-
dano. Prebivalstvo je čete
prijazno sprejelo.

V mestu vlada popoln red
in mir, za katerega jamčijo
jugoslovanske čete.

Gospodstvo polje naše.

V vsej kraljevini vlada vsled
sklepa premirja veliko zadoščenje
in nepopisno navdušenje, ker k ju-
goslovanskemu ozemlju spada tudi
historično Gospodstvo polje, kjer
so bili ustoličeni slovenski voj-
vodje. (Ldu.)

Opoldansko poročilo.

Ljubljana, 6. junija. (Ob 13.
poluradno). Ker Nemci niso sprejeli
naših pogojev za premirje v ozna-
čenem roku, so naše hlabre čete
danes zavzele Celovec, spomenik
naše stare slave in veličine, metropo-
le slovenskega naroda. (Ldu.)

Koroški Nemci zovejo Italijane na
pomoč.

Spittal ob Dravi, 5. junija.
(ČTU) Iz sedanjega sedeža koroške
vlade se poroča: Vprašanje o spor-
nem ozemlju celovške kotline z Ve-
likovcem vred se mora rešiti po po-
gajanjih na podlagi razso-
diščne preiskave italijanske
komisije. (Ldu.)

Razburjenje na Dunaju.

Dunaj, 5. junija. (Čtu) „Neue
Freie Presse“ zahteva pod naslovom:
„Celovec“ energično pomoči za Ko-
roško. Nemška Avstrija mora Koroško
rešiti. Ne gre le za usodo kronovine,
marveč za vso državno eksistenco,
za poslednji ostanek našega ugleda
in zaupanja. Sedem mesecev so se
Korošci bojevali sami brez pomoči.
Proti trem srbskim divizijam jih je
bilo premalo. Nemudoma je treba
storiti vse, da se odvrne skrajna ne-
varnost. Nemška delegacija naj za-
hteva, da se jugoslovansko prodiranje
tako ustavi in da se sporno ozemlje
obvaruje vliiva sovražnih okupacijskih
čet. (Ldu.)

Resnica o Beljaku in Ce- lovcu.

O teh dveh mestih se piše, kakor
bi bili Pešta in Dunaj, v resnici sta
pa dve provincijalni središči, izmed
katerih je postalo prvo radi lesne trgo-
vine in železniškega križišča, drugo pa
radi habsburške ponemčevalne politike
važno. Pred 400 leti so namreč Ce-
lovec zato ustanovili in s popolnoma
tujim prebivalstvom naselili, da je do-
bila tedanja habsburška vlada na Ko-
roškem svojo vojaško oporo. In kakor
je Celovec takrat nastal po zvijači ob
nasprotstvu starega glavnega mesta
Št. Vida in dveh sosedov Št. Pavel in
Beljak, tako bi se dandanes rad z
zvijačo obdržal.

Celovec in Beljak sta popolnoma
od juna odvisna; prvi brez Velikovca
in slovenskega prebivalstva nima no-
benih živih, ne prometa — Velikovec
je celovška žitnica — poslednji ima
vso trgovino z jugom. Ne samo v
Beljaku, tudi v Špitalu ob Dravi je
cela vrsta trgovcev in mesarjev, ki po-
znajo vsako vas na Dolenjskem in se
tresejo, kje bodo dobivali lepe vole,
katere so sejem za sejmom izvažali
iz Višnje gore, Zatične in Novega
Mesta, ako pride meja in jim izvoz
prepove. Zato je prebivalstvo popol-
noma na strani Jugoslavije, le urad-
niki, učiteljsko, politiki in uradništva,
ki se boje za službe, mandate ali
stranke, so nasprotni.

Avstrijska vlada je v ponemče-
valne namene skrbela za žel. ravnat-
eljstvo v Beljaku, pošto ravnateljstvo
v Celovcu, premestila je gozdno rav-
nateljstvo iz Gaštajna v Celovec in
vzdrževala rudarske šole in urade. Vsi
ti uradi morajo zginiti, ker ni več za-
nje potrebnega delokroga, bodisi da
prideta ti mesti pod Jugoslavijo ali
Nemčijo; vse tri časopise (Stimmen.

VLADIMIR LEVSTIK.

105. nadaljevanje

Višnjeva repatica.

In kljub »spleenu« in migreni so bili vsi trije
prav židane volje, zlasti ko je Grabunka ponudila
grofu kozarček »bordejavske«. Poklicali so tudi Doro,
ki je ukrotila svoje mučne dvome ter sedla mednje
kakor kraljica, kateri je dovoljeno vse: sijajno je
zabavala grofa, še sijajneje zaverovana roditelja,
najbolj pa sebe, smejoč se venomer s svojim zvoni-
kim, hladnim smehom, zdaj nad očetovim dostojan-
stvom, zdaj »aristokratskim« utrinkom gospe Gra-
bunčeve, zdaj ob pogledu na grofa, ki je tako resno
igral komedijo, kakor bi se menil s pravo pravcato
dvorno gospodo. Trgovcu se je vidno razcvetel obraz,
ko je občudoval edinko v njenem razmahu in si
domišljal, kako silno mora vplivati na gostovo srce.
»Požiral jo je z očmi!« je trdil ženi pozneje. Izvrstni
»bordejavske« je zlezal revežu od same sreče v glavo;
s tresočim glasom in meglenimi pogledi je prosil
grofa nazadnje, naj ga spremi v njegovo sobo, »da
mu pokaže nekaj zanimivega.« Bilo je tisto, za kar
je šlo pravzaprav obema: Grabunc ne more dopu-
stiti, da bi grof trpel zadrego radi naših tatov, in
gost je spravil po kratkem, nič kaj trdosrčnem upi-
ranju novo posojilce, priznava se na tihem, da je
trgovcu dosti boljši »kavalir« od odvetnika, tako
glede manire kakor zlasti glede števil. Zadovoljna
drug z drugim sta se vrnila v salon; in ko se je

srečnej poslavljaj, mu je stisnila Dvra v neopazo-
vanem trenutku tri nove, svetle ključke v židanem
papirju, s katerimi je bil vsako noč in vsako uro
gospodar svojega paradiža.

»Da se jim skupaj nasmejeval« je velel njen
pogled; toda nemi drget ustnic je dodajal komaj
razločno: »Da se pogreznem še globlje v svojo ne-
razrešno bol...«

Po vseh teh dogodkih je bilo grofovo razpolo-
ženje baš dovolj veselo, dovolj ironično in dovolj
sočutno, da je pozorno prisluhnil, ko je Križaj na
koncu lekcije obrnil razgovor na profesorja in nje-
govo hčer. Omenil je, kako visoko čisla grofa Pohlina
ter namignil, da stavi nanj velike nade. Grof je zgr-
bančil čelo in pomeril suplenta tako dvomno, da
ni vedel, ali naj nadaljuje, ali naj spravi jezik za
zobe; s poslednjim ostankom podjetnosti je rekel
zdajci:

»Gospod grof — dovolite odkrito besedo! Ali
so vam profesorjevi upi docela jasni?«

»Docela,« je odgovoril tujec z nepričakovano
gotovostjo. »Profesor ne sanja ničesar in ne goji
nobenega načrta, ki mu ga ne bi bral na obrazu.
Saj v to ni treba, da bi bil človek posebno bistro-
gled; on ni izmed tistih, ki znajo skrivati. Govorite,
dragi Križaj, govorite, drugače bi moral jaz začeti,
ker nisem slep in vem že dolgo, da mora priti to
pojasnilo; vse čutim, kako se mučite in žal mi vas
je. Ali naj rečem, kaj vas tare?«

»Profesor gradi na vas nade... rodbinskega
značaja... in vi, gospod grof, se zdite, kakor bi ga
potrjevali v njegovem pričakovanju,« je izdaval suplent
ves zasopel in zaripel; šele zdaj je čutil predrznost
svojega podjetja. »Oprostite, sam vem, da moje go-
vorenje ni umestno... toda naš stari gospod je
čudak, odločen in — rekel bi — hudo nestrpna na-
tura; vsa hiša trpi vsled njegove manije, ki morda
niti ni opravičena...«

Glas mu je zaostal; skoraj solzno je uprl oko
v poslušalca, ki mu je odkrito pogledal naproti.

»Hm,« je dejal grof s hudomušnim nasmehom,
»vprašanje je delikatno; ampak z vami, dragi Križaj,
govorim brez ovinkov — imejte to za dokaz resnične
simpatije, ako vam je do takih reči!«

Suplent se je hvalčal naklonil.

»Moje priznanje ostane pač med nama?« je
povzel grof. »Nerad bi se zameril izvrstnemu Po-
hlinu... in vendar moram reči, da niti v sanjah ne
mislim na prihodnost, kakršna roji njemu po glavi...
Vsa tista fantazija mi je znana, in žal mi ga je;
toda jaz nisem kriv in vedoma ga nisem izpodbujal.
Vida je v mojih očeh premil otrok, ki mi želim vso
srečo — te pa ji moja čustva ne bi mogla prineči,
bogme ne! Še več, prijatelj; zdavnaj sem uganil, da
vam je dekle pri srcu — ali se motim? Na vidite,
bodite pomirjeni; vaš tekmeč ne bom nikoli, zaveznik
pa zmerom rad...«

(Dajle.)

Tagblatt, Klagenfurter) vodi, oziroma vpliva nanj, politično uradništvo in to bi najraje imelo mejo ob Karavankah, ker bi se edino tedaj ohranil nemški uradniški značaj obeh mest. Ta značaj je tudi poznati, ker imajo samo zgoraj opisani uradi več sto uradnikov, ki pa niso niti Korošci, temveč iz cele stare Avstrije nabrani: Sedmogradčani, severni Čehi, Tirolci, Solnogradčani v državnih uradih, zavarovalnicah, bankah in v šoli, cerkvi, sirotinskem zavodu, doli do zadnje tiskarne. Vsi ti ljudje delajo javno mnenje, to tem lažje, ker so nekateri med vojno obogateli (Schumi) in silijo druge, ki so od njih odvisni: trgovce, obrtnike.

Pravi Celovec pa obstoji iz pomembnih okoličin in mesto bo zadobilo takoj drugačno lice, kakor hitro izgine nemška barva, koja dajejo mestu sedanji uradi, šole in cerkev s škofom, ki pri 100.000 Slovencih niti njih jezika ne razume in je vedno pod nemškim uplivom imenovan, običaj še iz onih časov, ko je Solnograd po našem jugu duhovne-kolonizatorje pošiljal. V pruskem duhu razvita tajna policija, ki pazi na vsako besedo v javnem lokalu in na cesti, ter je tudi našim odkritosrčnim vojakom v Velikovu, Borovljah, Pliberku in Dravogradu veliko škodovala, vzdržuje uradniško nadvlado in terorizira lastne ljudi, kar se je posebno pokazalo meseca maja, kjer so celo nemško-misleče Korošce zato internirali, ker so demokratsko volili, da si je njih slovenski značaj tako rahel, da njih otroci našega jezika niti več ne razumejo.

To je prava slika obeh mest: uradniški teror tukaj služeče nekoroške inteligence in naši vojaki naj pazijo nanj in prezirajo vsakega sladkega birokrata, ki hodi okoli človeka kakor lizun in hinavec najhujše vrste.

Celovec in Beljak morata po vseh pravicah pripasti Jugoslaviji.

V nas je moč.

Štirideset milijonov kron je velika vsota, za nas Slovence, za majhen, siromašen narod, res velika. In vendar je res, da smo podpisali Slovenci prvega državnega posojila nad 40 mil. kron. Pomisliti pa moramo, da se dobra tretjina našega naroda ni mogla udeležiti podpisovanja našega jugoslovanskega državnega posojila. Istra, Trst, Goriška, Kras, Notranjsko in del Gorenjskega imajo zasedeno grabežljivi Italijani; Korošci in nekatere slovenske občine na Štajerskem barbarski Nemci in Prekmurje oholi madžarski boljševiki. Kar je ostalo v državi SHS je komaj 60 odst. vseh Slovencev, Pomisliti pa moramo tudi, da so slovenske dežele v svetovni vojni zelo mnogo trpele, da stokrat več kot sosedi bogata Hrvatska in rodovitna Slavonija, ker je bila večina slovenske zemlje nad tri leta ožje vojno ozemlje, koder so se valile neštete množice sestrane surove vojske, ki je z brezobzirnimi rekvizicijami jemala vse, kar je potrebovala in mogla dobiti in ki je malodane zadušila trgovino in obrt. Blagostanje slovenskih dežel je neizprosna avstrijska vojaška oblast skoraj docela uničila.

Oddahnili smo se more, ki nam je leta in leta ležala na prsih ter se sala našo kri in naše življenje, in čez dobrega pol leta, ko je zaklicala svobodna Jugoslavija, da rabi za gospodarsko povzdigo svoje države in njeno konsolidiranje posojila, je komaj dobra polovica tega izmučenega, izsesanega naroda dala požrtvovalno svoji državi nad 40 milijonov kron na razpolago. In to prostovoljno, brez tistega ogabnega silnega pritiska, ki ga je morala rabiti gnila rajna Avstrija, da je mogla izprešati iz podjarmljenih ljudstev famozna vojna posojila.

Z ogromno prostovoljno in požrtvovalno udeležbo pri prvem državnem posojilu države SHS smo Slovenci pokazali Hrvatom in Srbom, da smo vredni njih bratstva, da cenimo njih zaveznitvo v skupni edinstveni svobodni državi Jugoslaviji, pokazali smo pa tudi vsemu svetu, da smo zrel narod, zmožen in vreden svobode.

Pokazali smo svojo krepko voljo in moč do življenja.

In če nas danes v Parizu delijo ter nas hočejo amputirati, nam odrežati naše najbolj zavedne rojake — Primorce, Ziljane i. dr. — to ne bo držalo. V nas je toliko življenske moči, toliko zavednosti in toliko odporne sile, da take krivice ne bomo mirno trpeli, je ne bomo mogli in ne hoteli preboleti. Zbrali bomo svoje moči, pripravljali sena od rešenja svojih podjarmljenih bratov. Da to niso prazne besede, puhle fraze, temveč da je to naša trdna istinita volja in da je v nas tudi potrebna moč, da bomo izvedli, za kar smo se odločili, je jasen dokaz naših prvih 40 mil. kron.

Začasna ustava kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Svoboda tiska. — Državni grb in državna zastava.

(Od našega belgrajskega dopisnika.)

Belgrad, 5. maja 1919.

Kakor znano, je imela kraljevina Srbija že pred vojno uvedeno svobodo tiska v smislu modernih načel in prosto kolportajo. Reakcionarna Avstrija se je na Dunaju upirala z vsemi sredstvi in policijskimi instrumenti proti reformi tiskovnega zakona, na Dunaju so se prirejale, sestajale številne enquete časnikarjev, politikov juristov itd., podajale so se v dunajskem parlamentu spomence, peticije, interpelacije; a reforma tiskovne svobode je končala... Tlačeni narodi so si tudi svobode tiska morali priboriti s krvjo. S polomom je vstala zarja svobodi...

Kakšno svobodo tiska nam do naša začasna ustava kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev?

V drugem delu, člen 21. omenja načrt svobode tiska dobesedno takole: „Vsak državljani kraljestva ima pravico, da izraža v mejah zakona svoje misli z govorom, pismeno, s tiskom ali v slikah.“ — Ta odstavek je zelo ozko-srčen napram intelektualni svobodi človekovi! — Dalje: „Tisk je svoboden.“

Ne more se ustanoviti ne cenzura, ne kaka druga preventivna odredba, ki ovira izhajanje, prodajo ali razširjevanje spisov ali novin. Samo za časa vojne se more za vojaška in diplomatska vprašanja ustanoviti cenzura. Za izdajanje novin ni potrebno predhodno odobrenje oblasti. Od pisca, urednika, izdajatelja ali tiskarja se ne bo zahtevalo nikako jamstvo (kavcija).“

Samo ena edina izjema! Žalitev kralja in kraljevske hiše ali žalitev tujih vladarjev in njihovih hiš ali poziv državljanov na ustajo z orožjem: ti slučajni obsegajo izjemo in se morajo novine zapleniti. Tu je precejšen bizantinizem. Mislimo moderno! Čemu tujim potentatom izkazovati to izjemno čast? ... Amerikancem je nekaj neumljivega žalitev veličanstev in tudi mi se moramo odgajati v tem smislu.

Nekdaj je v hrvatskih listih dvignilo silen hrušč in trušč vprašanje državnega grba in državne zastave. Dočim slovenski listi te zadevice niti niso omenjali, so hrvatski zgodovinarji in heraldisti nagradili celo literaturo, kajti grb je bil zanje vitalnega in svetovnega pomena. Prepirali so se, kam naj se postavi to belo polje in kam ono rdeče. O državnem grbu in državni zastavi pravi člen 2.: „Grb kraljestva je dvoglavi beli orol v poletu na rdečem ščitu. Vrh obeh glav dvoglavega belega orla stoji kraljevska krona. Na prsih ima ščit, na katerem so grbi: srbski: bel križ na rdečem ščitu z ognjilom v vsakem kraku; hrvatski: ščit s 25 rdečih in belih menjajočimi se polji, in slovenski: na modrem ščitu bela peteroglavna zvezda in pod njo polmeseč. — Državna zastava je modro-belo-rdeča v vodoravnih legi.“

Hm! Ne vemo, katerim političnim simbolistom je ugodeno. Dvoglavi beli orol — politično simboličen bastard! Beli orli so bili res junaki! Dvoglavi orli? ... Saj znate, kako smo bili „pod dvoglavi črnim orlom“! Če že

hočemo gojiti politično simboliko, tedaj vzemimo najenostavnejše, ker najlepše. — Trioglavna zvezda nad polmesečem! Trije narodi — ujedinjeni, tri plemena — tri vere! Katoliki, pravoslavni, muslimani! Sedanji grb je simbolična zmaza in ne vemo, če se nam kedaj rodi kak Homerič, da nam opeva ta grb v vznešenih besedah...

Toda Slovenci ne bomo zaradi tega spuščali jezov črnila, ker hočemo praktično, trdno in krepko rešiti naše narodno ujedinjenje!

Narodno predstavništvo.

Debata o carinskem vprašanju.

(Plenarna seja 5. junija.)

Belgrad, 6. junija 1919.

Začetkom seje odgovarja finančni minister dr. Ninčić na razna vprašanja in interpelacije glede ureditve davkov in carinskega tarifa. O teh vprašanjih je razvil daljši ekspozé. Povdarja, da smo bili v najbolj kritičnih in težavnih časih brez parlamenta in je bilo torej nemogoče rešiti vseh finančnih vprašanj.

Carinsko vprašanje.

Zelo obširno razpravlja finančni minister o carinskem vprašanju, zlasti glede uvedbe srbskega avtonomnega carinskega tarifa, kateri povzroča v nekaterih pokrajinah gospodarsko krizo. V naslednjem njegova izvajanja:

Regulacija naših carinskih odnosov je bila zelo težka, ker smo imeli vrata odprta na vse strani in je bilo šele treba določiti carino. Obstajalo je vprašanje, ali si naj osvojimo carinske tarife kraljevine Srbije ali bivše Avstro-Ogrske. Izkazalo se je, da so bili naši carinski tarifi boljše izdelani, kakor oni Avstro-Ogrske. (Toda ne za sedanje razmere! Op. ur.)

Temu je vzrok dejstvo, da je bila kraljevina Srbija kot mala dežela prisiljena ščititi svojo domačo industrijo, kar je tudi v sedanjih razmerah potrebno, da se varuje naša industrija, ki je šele v razvoju.

Napram posl. Šušniku odgovarja, da se visoke carine ne pobirajo samo v Sloveniji, ampak tudi drugod. Mi moramo ščititi interese države, ker moramo spraviti državne finance čimprej v red. Današnje carine se zde res nekoliko velika, pa so manjše, nego izgledajo na prvi pogled. Ko bo dana možnost, skleniti trgovske pogodbe z Nemško Avstrijo in Čehoslovako, bodo carine manjše, nego so bile dosedaj.

Carina na sladkor.

Finančni minister obravnava končno obširno vprašanje o carini na sladkor ter izjavi, da se carina na sladkor ne more znižati.

Posl. Anton Kristan (socijalist) polimizira z izvajanjem finančnega ministra ter ga rezko apostrofira, da je imel minister tri mesece časa, vprašati parlament za mnenje.

Posl. Sušnik (jugosl. klub) interpelira ministra za šume in rude o produkciji premoga v našem kraljestvu. — Minister Pavel Marinković navaja podatek o sedanji produkciji premoga. V Srbiji se na dan producira 18 vagonov premoga in vsi znaki kažejo, da bo produkcija premoga postala v treh mesecih večja, nego je bila pred vojno.

Nato je predsednik zaključil sejo.

Plenarna seja 6. junija.

z dnevnim redom: Drugo čitanje zakonskega načrta o proračunskih dvanajstlinah; Razprava o predlogu dr. Maginje glede uvoza in izvoza.

Čehi spoznavajo italijansko zvestobo.

Italijanske spletke. — Začasne izgube na Slovaškem. — Razočaranja v Pragi. — Borojević proti Čehom.

Praga, 4. junija. (Izv. por. — po kurirju). Ze dalje časa so v tukajšnjih političnih krogih pesimistično in nezaupljivo presojali obnašanje italijanske vojaške misije. Spočetka je češka javnost v blaznem navdušenju po-

zdravljala prihod italijanskega generala Piccione-a. Vsi ilustrovani listi, od najuglednejših do zakonitih, so prinašali fotografske posnetke o raznih svečanih sprejemih italijanskih oficirjev. Povsod je bil samo general Piccione kot edini spravitelj čehoslovanske republike. Na nas Jugoslovane skoro da so pozabili. Prisega „zvestoba za zvestobo“ je utihnila. Čehi spoznavajo šele sedaj v težkih borbah in preizkušnjah na Slovaškem jugoslovansko pobratimstvo.

Češki neuspehi na Slovaškem.

Budimpešta, 5. junija. (Brezžično). Ogrski korespondenčni urad poroča: Naše čete napredujejo preko Bovic in Novih Zamkov. V smeri proti Zvolni in Košicam smo pridobili na ozemlju. Čehoslovaški protinapadi so ostali brezuspešni. V ostalem nič novega. (Ldu.)

Senegalci na slovaški fronti.

Dunaj, 5. junija. (ČTU) Na slovaški fronti se je nekaj tisoč francoskih senegalskih zamorcev že udeležilo boja. Za njimi pride še več takih čet. (Ldn)

Češka javnost proti italijanskim oficirjem.

Praga, 5. junija. (Čtu) Poslanec Švozil pripisuje v „Češkem Slovu“ glavno krivdo zaradi težavnega položaja na Slovaškem italijanskim častnikom. Italijani so skušali delati Francozom težkoče in iskali pomoči povsod, pri Madžarih in Nemcih. Čehi pa so morali molčati in delati prijazen obraz zaradi 25.000 legijonarjev, ki so bili v Italiji. (Ldn)

Praga, 6. junija. (Pos. por.) Nenadoma se je izvršil preokret v mišljenju češke javnosti napram Italiji. Čehi so to čutili že davno, toda merodajni krogi so ta preobrat zatajeali, ker bilo jim je na tem, da spravijo svoje v Italiji se nahajajoče ljudi domov in da rešijo še druge dragocenosti.

Borojević vodi Madžare proti Čehom.

Praga, 5. junija. (Čtu) Pod krinko madžarskega boljševizma se skriva stari madžarski imperijalizem. Madžarskim boljševiškim četam na Slovaškem zapovedujejo stari vojni volkovi bivše monarhije, kakor feldmaršala Kővez in Borojević. V rdeči armadi se bojujejo ostanki Mackenseneve vojske. Generalni inspektor češke armade Scheiner je danes odpotoval v Pariz. (Ldu)

Politični pregled.

Čehoslovaki zadovoljni z mirovnimi pogoji. Iz Lyona jajo brezično: Čehoslovaški minister za zunanje stvari, Beneš, je imel razgovor s poročevalcem lista „Temps“ ter mu dejal med drugim: Čehoslovaki so popolnoma zadovoljni s temeljnimi potezi mirovne pogodbe z Nemško Avstrijo, zlasti s točkami, ki se nanašajo na teritorialna vprašanja. Velika načela, za katera smo se borili, namreč združenje Češke, Moravske in Šlezije, v Čehoslovaški republiki z zgodovinskimi mejami, so brez pridržka priznana in potrjena v mirovni pogodbi. Želeli smo, nekatere preureditve mej in konferenca je priznala upravičenost naših zahtev ter nam ni delala nikakih težkoč. Upajmo, da bodo tudi Jugoslovani, Romuni in Poljaki dosegli izpolnitev svojih želja, predvsem pa take meje, kakršne so upravičeni zahtevati. (Ldu.)

Na štiri dele hoče „Naprej“ razdeliti Jugoslavijo in sicer v Pašičevo Venko Srbijo, Veliko Italijo, Nemško Avstrijo in slovensko komunistično republiko! Pravijo, da je prevzel to delo pri „Napreju“ znani inženir Gustinčič, ki je še nedavno delal take načrte v Švici. Seveda, če je po Guštinčičevem mnenju Italija najmanj imperijalistična in če je vseeno, koliko naših ljudi pride pod italijanski jarem, potem je za Gustinčiča tudi vseeno če se razdeli ostalo jugoslovansko ozemlje, samo da se ustvari slovenska rdeča republika! Širjenje takih misli, ki pričajo

o nekem "poslanstvu" je veleizdaja Čudni, nadvse čuoni so nazori našega cenzorja, ki pusti take pamflete na našo državo, dočim se mu zdijo nevarna imena posameznih oficirjev, ki so v stari Avstriji prepovedali govoriti v našem jeziku!

Pokrajinske vesti

kr **Pri mariborski posojilnici** (Narodni dom) se je podpisalo z vsem 1 1/4 milijona državnega posojila.

kr **Prva seja mestnega sosveta mariborskega** je bila 2. t. m. Na dnevnem redu je bilo sklepanje o priklonitvi Maribora kraljestvu SHS in o spremembi uličnih imen.

kr **Rodbina dr. Pivkova** se je iz Črnega Kostelca na Češkem vrnila v Maribor. Kakor znano, je med vojno pretrpela velika preganjanja.

kr **Celjski okoličan** nam piše: Želeti je, da obrtniki, ki priporočajo svoje trdke v slovenskih listih, z odjemalci tudi dosledno slovensko govore.

kr **Celje**. Gospa dr. Kalanova je izročila koroškemu begunskemu odboru znesek 227 K 80 v, za kar se tem potom blagim darovalcem, kakor požrtvovalnemu delovanju gospe dr. Kalanovi izteka najtoplejša zahvala.

kr **Celje**. Zdravniško službo na železnici opravlja od 2. t. m. naprej namesto dr. Premščaka dr. Herzmann.

kr **Celje**. Cvetlični dan v prid okrepčevalnici na celjskem kolodvoru je dal s koncertom v mestnem vrtu vred: v Celju 6122 K 94 v, v Savinjski dolini, kjer so priredile zbirko vrle dame iz Žalca 4954 K, skupaj torej 11.076 K 94 v. Krasen uspeh, za katerega gre iskrena hvala prirediteljem in darovalcem!

kr **Celje**. Čiščenje svoječasnih preganjalcev in izkoriščevalcev slovenskega ljudstva v Celju vrlo napreduje. Poslovil se je od nas tudi dr. Jabornegg v posebno zadovoljstvo onih tisočev okoliških prebivalcev, katere je kot njih vrhovni aprovizacijski general med vojno sistematično izstradal. Vidimo sicer še nekaj enako vrednih pohajkovati po mestnih ulicah n. pr. dr. Gollitscha, kateri je naše žene in otroke kot razdeljevalec moke v Stadtmühlmiederlage metal kot „windisches Gesindel“ iz prodajalne itd. Upamo, da tudi te ostanke pristojne oblasti pometejo v blaženi raj. Nasprotno je pa jako neumestno in neukusno, ako gotovi kavarniški politiki hujskajo in denuncirajo vsled lastne koristi ali revednosti one med nami živeče, kateri so tudi pod nemškim režimom vedno imeli srce za slovenske ubožce. Malo je takih, toda nikakor ni pravično, da bi bili tako zaničevani kakor tisti nemčurji, katerih starši so bili Slovenci, a sami postali pozneje najhujši nemški janičarji. Zatoraj naj se pusti mirne med nami mrno živeti. Tako bi lahko našli dosti oseb, katere se po krivičnem, mogoče samo iz samokoristi ali pa iz nevednosti denuncira. Tako n. pr. peka Kurbischa, kateri se v politiko ni nikdar mešal in bil, kakor se iz aktov na magistratu vidi, že pred vojno na „schwarze Liste“ nemških mogotcev. Na tej listi so bili tisti, kateri niso bili prav zagrizeni. Skrivaj je med vojno prodajal ubogim moko in kruh brez razlike ali je bil Nemec ali Slovenec, med tem ko je Slovenec zastoj prosil pri dr. Jaborneggu za malo več moke. Da se take in enake trgovce ne sme zaničevati in denuncirati bode vsak Slovenec uvidel in priznal. Skrbite raje za tiste zagrizene nemčurje, ki hujskajo proti državi, pohajkujejo po mestu brez dela ter ne dajo stanovanj Slovincem na razpolago. Take ljudi je treba spraviti kamor slišijo, take pa, pri katerih se vidi da občujejo s slovenskim ljudstvom izključno slovensko in so Slovincem pravični, se naj ne denuncira. Edino s tem ravnanjem bodmo si pridobili tiste ljudi, ki so še danes mlačni Nemci. Kdor pa denuncira mirne ljudi, ta dela proti domovini, ker nam odteguje s tem ljudi, kateri so drugače naši prijatelji. Ako bode

potrebno, vam bomo v prihodnje našli še več takih slučajev, pri katerih se je celo zavedne Slovence iz sebičnosti denunciralo pri oblastih. Seveda so se take pritožbe izkazale kot neutemeljene. Spravite se nad hujskaje proti državi, mirne pustite pa pri miru. J. B.

kr **Celje**. Anton Čanžek iz Koprivnice je ščeval v Celju vojake na neposlušnost. Sodišče ga je obsodilo na 14 dni zaporu.

kr **Ptuj**. V seji mestnega sosveta ptujskega 28. maja so se prekrstila ulična imena. — S 30. junijem so odpušteni vsi nemški mestni uradniki. Od remških članov sosveta se je odločno zahtevalo, naj vplivajo s svojimi zvezami na časopisje v Nemški Avstriji, da ne bodo še z naprej tako lažljivo poročali o razmerah v naši državi glede postopanja napram Nemcem. Nemški sosvetniki so to obljubili.

kr **V Gornjem gradu** je umrl ondodni dekan Fr. Dovnik. Pogreb je bil včeraj.

kr **Postajališče Hajdina—Breg** pri Ptujju se napravi v najkrajšem času. Občine so prispevale že 25 000 kron, manjka le še 6 000 K, ki se bodo pa še tudi zbrale. Z otvoritvijo te postaje bo ustrezno stari zahtevi občin na desnem bregu Drave pri Ptujju. Prosile so namreč že mnogo krat, ker leži kolodvor skoraj četrte ure nižje Ptujja in je toraj za te občine zelo oči rok, a nemški mogotci Ornigg, Straschill in drugi so bili vedno zoper to. Bali so se za svoj žep, da bi okoliški Slovenci, če bi imeli postajališče izven Ptujja, ne puščali več toliko denarja nemčurjem v Ptujju, kot so ga. Kaj je bilo tem ljudem za korist ljudstva, lasten žep to jim je bil bog. Sedaj, hvala Bogu! ni več teh izsevalcev slovenskih okoličanov in dalo se bo marsikaj zamenjenega popraviti.

kr **Čevljarska zadruga za ljubljansko okolico** priredi v nedeljo, 15. junija ob 10. uri dopoldan svoj izvanredni občni zbor v gostilni pri Prusniku v novem Vodmatu. Obilne udeležbe prosi odbor.

kr **Savinjska podružnica S. P. D.** je imela dne 24. maja t. l. v Žalcu v gostilni g. Robleka ob 19. uri svoj 26. občni zbor, ki je bil zelo mnogobrojno obiskan, kakor še na nobenem prejšnjem občnem zboru. Razen Žalčanov je bilo navzočih tudi več Celjanov. Načelnik podružnice g. Fr. Kocbek je vse navzoče srčno pozdravil ter omenil, da se je minula doba 25 letnega delovanja vršila pod staro Avstrijo, v kateri se je morala boriti, da reši slovenski značaj naših krasnih planin, 26. društveno leto pa se že vrši v naši Jugoslaviji in bode bodoče delovanje v pravem turističnem smislu. Načelnik je na to poročal o delovanju podružnice v letu 1918 in o denarnem stanju. Podružnica je štela 1. 1918. 168 članov in sicer: 1. častni član, 52 ustanovnikov in 115 rednih članov. Število članov se je od leta 1917 od 105 pomnožilo za 63 članov, med temi 36 ustanovnikov. Za nabiranje članov, zlasti ustanovnikov so si pridobile posebne zasluge gospe Angela Goričarjeva v Mozilju, gđc. Angela Hudnikova v Žalcu in gđc. Slavka Schwentnerjeva na Vranskem, katerim se za njihovo rodoljubno požrtvovalnost izreče prisrčna zahvala. V letu 1918 so umrli ustanovniki: Krošelj A., trgovec v Dobovi, Žigan Julij, trgovec na Polzeli in Zanier Norbert v St. Pavlu pri Preboldu. L. 1919 pa je padel na Koroškem junaka smrti šele pristopivši ustanovnik nadporočnik Fr. Malgaj. V znak sožalja vstanejo navzoči raz sedežev. Blag jim spomin! — Podružnica je v minulem letu prejela sledeče podpore: Južno-štajerska hranilnica v Celju 500 K, okrajni odbor Gornji grad 100 K, posojilnica v Šmarju 20 K, Savinjska posojilnica v Žalcu 150 K in posojilnica v Celju 319 K. Srčna hvala vsem darovateljem! Načelnik poroča med drugim žalostno dejstvo, da so bile vse planinske kočice razen Frischaufovega doma na Okrešlju katerega inventar se je pravočasno

poskril, oropane. Podružnica je imela 1. 1918 15.685 09 K dohodkov in 14.933 08 K izdatkov, torej ostanka 752 01 K. Vrnila je 5 045 50 K dolga in plačala 3 449 50 K zaostalih obresti. Iz premoženjskega stanja je razvidno, da ima podružnica še dolga okroglo 14 300 K in čiste imovine 24.450 K. Pri slučajnostih se je razvila živahna debata. Načelnik je poročal, kako stoji zadeva nemških planinskih koč, ki so pod njegovim nadzorstvom. V žalski odsek so se izvolili gg. ravnatelj meščanske šole Korže, trgovca Kveder in Pilih ter občinski tajnik Mikuš. Celjsko članstvo skliče na mestnik g. dr. Kalan pozneje, da si izvoli celjski odsek. Zborovalci so se nadalje pritoževali, zakaj ne izhaja več tako priljubljen „Planinski Vestnik“, ki je bil najlepša reklama za planinstvo. Osrednji odbor SPD. se poziva, naj začne zopet ga izdajati; vsak član, ki ga želi imeti, pa zanj plača posebno naročnino razen udnine. Naglašala se je nadalje potreba upeljave avtomobilne vožnje od postaje Rečica v Solčavo, naprava telefonske zveze Ljubno-Solčava, o gojitvi turističnega naraščanja in razširjanje turisticke po zlini. Deželna zveza za promet tujcev v bivši Kranjski pa naj svoje delovanje razširi na vso slovensko ozemlje.

Dnevne vesti.

dn **Popis pripadnikov tujih držav**. Pri policijskem ravnateljstvu v Ljubljani se morajo nemudoma prijaviti sledeči tujci: 1. Vsi pripadniki Nemčije, Nemške Avstrije, Ogrske, Bolgarske in Turčije. 2. Vse osebe nemške in madžarske narodnosti, ki niso vsaj 30 let že pristojne v katerikoli občini sedanjega kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev in 3. vsi doslovljenci iz javne službe in njih svojci. Prestopki te naredbe se kaznujejo z globo do 2000 K ali zaporom do 6 mesecev.

dn **Demobilizacija**. Odrejena je demobilizacija tretjega poziva naše vojske. Vsi 38 let stari obvezniki odpuščajo domov.

dn **Davek za samce**. Narodnemu predstavništvu je vlada 5. t. m. predložila v razpravo zakonski načrt o davku za neoženjene.

dn **Ameriške akcije za ubogo deco** naj bi bili deležni tudi otroci ljubljanske okolice in posebno otroci begunci, katerih starši nimajo nikakih sredstev. Malo več socialne pravičnosti bi lahko pričakovali od ljudi, katerim je poverjena ta akcija.

dn **Gospodstvo polje!** Vsak Slovenec bi ga naj poznal, čitajte brošuro „Poglavje o najstarejši slovenski demokraciji“. Spisal dr. Bogumil Vošnjak. Natisnila in založila Zvezna tiskarna v Ljubljani. Cena 2 K.

dn **Denarni zavodi na Slovenskem**. V smislu sklepa zastopnikov denarnih zavodov z dne 14. marca t. l. se na Binkoštno soboto dne 7. t. po denarnih zavodih na Slovenskem ne bo poslovalo in so zavodi ves dan zaprti.

dn **Zavarovalnine (premije)** za življensko zavarovalnico „Koruna“, prva češka delniška družba v Pragi, naj se do nadaljne ureditve določijo na legalnega zastopnika g. Klun, v Ljubljano, Dalmatinova ulica 7. Z nakazilom premije naj se naznani številka police.

1 **Brivnice** bodo odprte na Binkoštno nedeljo do 12. ure opoldan, na Binkoštni ponedeljek celi dan zaprte.

Ljubljanske vesti.

1 **Ljubljanski pešpolk** je v zadnjih bojih za osvobodjenje Koroške nad vse sijajno rešil svojo čast.

1 **Razpust nemških bojnih društev v Ljubljani**. Policijsko ravnateljstvo je razpusilo sledeče podružnice nemških društev, katerih sedež je v nam sovražnem inozemstvu: 1. Frauenortgruppe des deutschen Schulvereines. 2. Männerortgruppe des deutschen Schulvereines. 3. Frauenortgruppe des Vereines Südmark. 4. Männerortgruppe des Vereines Süd-

mark. 5. Karstgau des Vereines Südmark. Vsa ta nemška društva so bila političnobojna društva, ki so se zadrževala v naše narodno telo. Gradili so nemški most od Belta do Adrije.

1 **Preki sod**. Predsedstvo deželne vlade in mestni magistrat sta izdale razglase o prekam sodu, ki so nabiti po mestu. Občinstvo se opozarja posebno na razglas mestnega magistrata, v katerem so navedena natančnejša pojasnila.

1 **Ljubitelji in ljubiteljice psov** opozarja ljubljansko policijsko ravnateljstvo na sledeče: Po javnih nasadih je pse voditi na vrvi! Pse ni dovoljeno jemati seboj na tržišče, v kopališče in druge javne prostore, kjer je to z lepaki prepovedano. Prepovedano je pse po noči puščati na ulici. Psi, kateri imajo navado, da po noči tulijo, morajo se držati v notranjem poslopju!

1 **Postajanje na cesti**, na hodnikih in pešpotih je v Ljubljani policijsko prepovedano, ako se s tem moti svobodni promet.

1 **Vozite na levi!** Policijsko ravnateljstvo opozarja na določbe cestnega prometa: „Voziti se mora po levi strani ceste! Z nastopom mraka morajo imeti vsa vozila luč! Voziti po hodnikih in pešpotih, sprehajališčih in med nasadi je prepovedano! Tovorni in mesarski vozovi morajo voziti vedno korakoma, drugi vozovi pa le po mostovih in preko železniških prelazov, pri vožnji po srmih cestah in ulicah. Vsak voz mora imeti dober zavor. Avtomobili smejo voziti v sklenjenih seliščih k vekjemu z brzino 15 km na uro.

1 **Subskribentje akcij IV. emisije** delniške stavbinske družbe „Union“ v Ljubljani dobe dodeljene jim delnice v družbeni pisarni od 10. t. m. dalje od 2. do 5. ure popoldne.

1 **Gremij trgovcev v Ljubljani** naznanja vsem svojim članom da smejo biti radi delitve sv. birme na binkoštno nedeljo odprte vse trgovine od 7 ure zjutraj do 12 ura opoldne ter od 3. do 6. ure popoldne.

1 **Vlom**. V prostore društva Dobrodelnosti na Poljanski cesti 4 je predvčerajšnjem ponoči vlomil neznan svedrovec in ukradel iz miznega predala 4000 kron. Svedrovec je deloval s ponarejenimi ključi.

1 **Tatvina**. Jerici Gogala na Karlovski cesti 4 je nekdo odnesel iz zaklenjene omare volneno žensko krilo in kompletno žensko obleko v skupni vrednosti 700 kron.

1 **Kegljaški klub „Venček“** pri Draščku, Bohoričevu ul. 9. priredi binkoštno nedeljo in ponedeljek tekmovalno kegljanje katerega čisti dobiček je namenjen oslepelim vojakom. Dobitkov je pet, 100, 50, 40 in 20 kron vrhutega še en šaljivi. Vabljeni so vsi dobri kegljači. Pri tekmi svira klubov kvartet.

Kulturni pregled.

kl **Združenje vseh kulturnih društev**. — Sarajevo, 5. junija. (Izv. por.) Započela se je akcija, da se izvede in omogoči splošno združenje vseh kulturnih društev Jugoslavije v enotno narodno kulturno korporacijo.

kl **Književni Jug**. Kao dvobroj izšla je 9. i 10. sv. „Knjiž. Jaga“ sa ovim sadržajem: Izidora Sekulčić: Na grob Svetozaru Čoroviću. Vladimir Nazor: Susret. Miloš Crnjanski: Apoteoza. Milan Marjanović: Tri pesme. Anton Novačan: Banov Ivan. Avgustin Ujević: Perivoj. Ivan Gjaja: Fiziološka nauka. Milutin Jovanović: Dva soneta. Izidora Sekulčić: Ljudsko srce. Dora Pfanova: Cvijeće. Mil. Bartulica: Obnova. Janko Glaser: Jesenska pesem. Br.: Profesorština. U književnom pregledu: Dr. Š. Santić: Ivan vitez Trnski. Res: Čarski soneti i Kosovski božuri. Dr. I. pl. Bojničić: Rodoslovne tablice sro. dinastija. V. Čorović: Monumenta Sclavenica. M. Marjanović: Uz moje pjesme. N.: Engleski prevod Smail age. U pozorišnom pregledu ocena Strozjev: „Alanke“ i Donadinievog „Bezdana“ Čitlje: Svetozara Čorovića i Krstić.

Pavletiča. Beleške: Dr. B. Vošnjaka Poglavlje o stari slovenski demokraciji. B. Radičević: Izabrane pesme. M. Studin: Skulpture itd. Književni Jug je edina jugoslavenska revija, koja je osnovana za najtežih prilika ropstva, koja je okupila oko sebe ponajbolje naše kulturne radnike, štampa se ćirilicom, latinicom i slovenački, izlazi dva puta mesečno na tri štampana araka i stoji 15 K na četvrt godine, a 30 K na pola godine. Uprava „Književnog Juga“, Zagreb, Gundulićeva ul. 29.

Gospodarstvo.

g Oddaja modre galice vinogradnikom. Slov. kmetijska družba v Ljubljani nas prosi objaviti: Ker ni bila tukajšnja deželna vlada zadovoljna z nakupom modre galice po družbi, češ, da je predraga, je poverjeništvu za javna dela kupilo meseca februarja 75 vagonov modre galice v Nemški Avstriji po znatno nižji ceni, da je družba med vinogradnike razdeli. Tvornica, ki je prevzela dobavo modre galice, pa svojo prevzeto dolžnost zaradi prenizke cene silno počasi izvršuje in zato še danes nimajo vsi vinogradniki modre galice v rokah. Dasi kmetijska družba za to kupčijo ni odgovorna, vendar stori vse kar je v njeni moči, da se pospeši izdelovanje in odpošiljanje modre galice, ker ji gre za njen ugled. Družba ima kar naprej svojega uradnika na Dunaju, ki tvornico nadzira, je dosnaga, da je tvornica prišla pod državno nadzorstvo avstro-nemške vlade, pošilja se ji premog iz Slovenije in zadnje dni se je celo zapretilo avstro-nemški vladi, da se ustavi vsak uvoz živil v Nemško Avstrijo, če se ves ostanek galice takoj ne odpošlje. Vinogradniki, ki so pri Slovenski kmetijski družbi modro galico naročili, naj vse to vzamejo na znanje, naj družbe nikar ne delajo odgovorne za zamudo, ker ona vsako krivdo odločno odklanja in prosi, jo z urgenčami ne nadlegovati, kajti ona ne more več storiti, kakor sproti odpošiljati vse blago, kakor ji dohaja. Slovenska kmetijska družba je vso galico že meseca februarja na Dunaju plačala in tvornica ima v rokah dispozicijo v onem redu, kakor so naročila na modro galico kmetijski družbi došla, teh dispozicij prenašati pa ne gre, če naj ne nastane velika zmešnjava.

g Izvoz jajc v Švico. Tvrdkam, ki se zanimajo za izvoz jajc v Švico, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled seznam švicarskih tvrdk, ki se pečajo z importom jajc.

g Izvoz živil v Švico. Tvrdkam, ki se zanimajo za svoječasen izvoz živil v Švico, je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled dopis trgovskega zastopništva v Zenevi, ki se zanima za zastopstvo naših tvrdk.

g Državna posest bivše Avstroogrške. Praga, 3. junija. (ČTU) „Narodni politiki“ javljajo iz Pariza: Velele menijo, da preide vsa na ozemlju narodnih držav se nahajajoča latinska v posest teh držav. Vrednost se ne izplača Avstriji nego se deponira v skupno medzvezniško blagajno za odškodnino. Ta vrednost se odšteje od zneska, ki ga bo morala medzvezniška blagajna za odškodnino plačati državam, nastalim iz bivše avstrijske zveze. (Ldu.)

g Furnirje za mizarje, katere so dosedaj dobavale večinoma inozemske tvrdke, izdeluje delniška družba „Slavonija“ v Zagrebu, lica broj 26. Interesentje se na to opozarjajo. Urad za pospeševanje obrti.

g Trgovski promet s Kanado. Industrijalci, trgovci in obrtniki, ki se zanimajo za uvoz raznovrstnega blaga v Kanado in za izvoz blaga iz Kanade, se pozivljajo, da to sporoče takoj trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani. V prijavah je natančno navesti, katere predmete bi posamezne tvrdke rade izvažale iz Kanade in katere uvažale v Kanado.

g Jadranska banka otvori v najkrajšem času v Belgradu podružnico.

Zadnje vesti.

Francija uradno priznala naše kraljestvo.

Belgrad, 6. junija. (Izv. por.) Francoska vlada je oficijelno priznala kraljestvo Srbov, Hrvatov in Slovencev. — Doslej so priznale vse za vezniške države našo kraljevino, razen Italije.

Belgrad, 6. junija. Tukajšnji francoski poslanik vicomte de Fontney je prejel iz Pariza uradno vest, da je vlada francoske republike priznala kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev, o čemur je poslanik obvestil našo vlado. (Ldn.)

Protesti proti Parizu na Hrvatskem.

Zagreb, 6. junija. (Izv. por.) Vsled alarmantnih vesti iz Pariza o razkosanju najzavednejših in najvitalnejših naših krajev naše zemlje bodo v Zagrebu in po vsej Hrvatski velikanski protestni shodi tako proti pohlepu Italije, kakor grozodejstvom Nemške Avstrije.

Zagreb, 6. junija. (Izv. por.) V svrhu protestnih manifestacij proti razkosanju jugoslovanskih dežela in proti osnovanju reške samostojne države se je sestal danes odbor Narodnega veća, za zasedeno ozemlje pod udeležitvijo vseh strank in političnih struj ter sklenil prirediti v ponedeljek, dne 9. t. m. ob 10. pod milim nebom na Wilsonovem trgu veliko javno skupščino. Izdan je poziv, v katerem se pozivajo vsa večja hrvatska mesta in kraji, da se udeležijo teh protestnih manifestacij, da dajo oporo naši delegaciji in našim zavezniškim prijateljem v boju proti Italiji za našo sveto zemljo. Konstituirani odbor se je proglasil permanentnim ter obvestil vsa naša mesta in kraje bodisi brzojavno ali telefonično, da organizirajo veličastne manifestacije za popolno ujedinjenje jugoslovanskega plemena.

Zagreb, 6. junija. (Izv. por.) Kot govorniki na velikem manifestacijskem shodu dne 9. t. m. bodo nastopili zlasti jugoslovanski emigranti dr. Hinko Hinković, Jovo Banjanin in Milan Marjanović. Dalje zastopniki vseh političnih strank in struj.

Vprašanje Reke.

Sporazum še ni dosežen.

Belgrad, 5. junija. Pariške vesti javljajo, da reškb vprašanje še ni urinjeno. Spora um med Italijani in Jugoslovani še ni dosežen. Jugoslovani nočejo pristati na predlagano določitev mej avtonomne države Reke, kakor tudi nočejo pristati na to, da bi Zader in Šbenik pripadla Italiji. Pogajanja se nadeljujejo. (Ldu.)

Dr. Lazar Marinković.

Zagreb, 6. junija. (Izv. por.) Danes je odpotoval v Belgrad iz Švice se vrnivši dr. Lazar Marinković, urednik „Le Serbie“ v spremstvu mladega srbskega pesnika Veljka Petrovića.

Končna odločitev še ni padla.

Belgrad, 6. junija. (Izv. por.) V političnih krogih poudarjajo, da je treba vesti iz Pariza sprejemati z veliko rezervno, ker končna odločitev še ni padla. — Naša delegacija zahteva minimum glede reškega vprašanja.

Madžarsko prodiranje na Slovaškem ustavljeno.

Praga, 6. junija. (ČTU) „Venkov“ piše: Uradna poročila so jako ugodna. — Prodiranje Madžarov je ustavljeno. Mi napredujemo na sredi fronte. (Ldu.)

Štajerski Nemci protestirajo.

Dunaj, 5. junija. (ČTU) Krščansko-socialni poslanci južne in srednje Štajerske protestirajo proti nameravanemu podjarmljenju Nemcev na južnem Štajerskem. (Ldu.)

Razkrinkani Habsburžani.

Moja preteklost.

Spisala grofica LARISCH, nečakinja cesarice Elizabete in njena dvorna dama.

Prvo poglavje.

Moj oče bavarski vojvoda Ludovik. — Petero zalih sestra. — Morganatični zakon. — Moja mati. — Na gradu Paratshausen. — Obisk cesarice Elizabete. — Cesarsko spremstvo. — Prvič vidim svojo lepo teto. — Njeni čudoviti lasje. — Hči solnca in ognja. — Njena milina. — Tavam po vrtovih in splezam na drevo. — Sanje po dnevi. — Zakaj je cesarica jokala? — Moje skrivališče odkrito. — „Ali si me videla jokati?“ — „Teta Cissi“ govori z menoj. — Kaj je hotela vedeti. — Pričetek zamotan. — Z Bogom! — Darilo za modro malo deklico. — V Rim. — Avdijsenja pri papežu. — Versko izpraševanje. — Kako sem se sešla z Rikardom Wagnerjem. — Imeli so ga za krojača vojvode Ludovika. — „Naj čaka!“ — Graja za moje našemljenje.

Moj oče, bavarski vojvoda Ludovik, ki je sedaj v svojem dvainosemdesetem letu, je brat petero lepih sester: Elizabete, avstrijske cesarice, Marije Sofije, bivše napolitanske kraljice, Zofije Charlotte, vojvodinje D'Alençonske, Matilde, kneginje Trani, in Helene, kneginje Thurn in Taxisove. Potem, ko se je odpovedal vsem pravicam, ki jih je imel kot najstarejši sin bavarskega vojvode, je dne 28. maja 1859 sklenil morganatični zakon s Henrieto Mendel, lepo mlado igralko, ki je dobila naslov baronice Wallersee. Jaz sem njun edini otrok. Vojvodska družina je sprejela mojo mater kot eno svojih, ona pa je bila tudi vesela, da je zapustila gledališče, ki ga je odkritosrčno mrzela. Ona ni bila ena tistih žensk, ki žrtvujejo ljubezen slavi ter žive potem nesrečne celo svoje življenje. Imela ni nikakoršnih iluzij glede svojih igralskih zmoglosti in se je dobro zavedala, da je bil zali obraz in prikupljivo vedenje vsa skrivnost njene priljubljenosti.

Rodila sem se v Augsburgu blizu Monakovega, kjer je moj oče poveljeval 4. polku lahke konjice. Bivali smo v mestu v veliki hiši, po leti pa smo preživeli več mesecev v gorah. Vzgojili so me uprav kakor dečka; ko sem bila namreč tri leta stara in me je mati jemala seboj, ko se je vozila gledat vojake, je imel oče največje veselje s tem, da me je dvignil k sebi na konja, me posadil predse in oddirjal. Tako sem se zgodaj privadila konj, kar me je naredilo brezbrizno glede nevarnosti in s petimi leti sem že jezdarila na iskren konju.

Vzgojena sem bila doma. Sovražila sem vse svoje številne izvrstne in potrpežljive guvernante. Učila sem se sabljanja in jahanja, bila sem vsekakor soloh kaj deško deklet. Po vojski leta 1866 smo se preselili v Monakovo, kjer smo bivali izprva v neki hiši v mestu, pozneje pa v palači mojega očeta. Tukaj me je mučilo že več učiteljev, in jaz zopet nje, vendar se mi je posrečilo pridobiti precejšnjo znanje latinsčine.

Nekako ob tem času je oče vsled rahlega zdravja zapustil vojsko, vendar ga notranja bolezen, na kateri je trpel, ni odvrčala od običajnih poslov. Pogosto smo zahajali na naš grad Garatshausen, ki je stal tik Possenhofena ob Starnberskem jezeru, gradu mojih dedov; neki dan pa nam je oče povedal, da je dal Garatshausenski grad za šest tednov na razpolago cesarici Elizabeti, ki je želela prinesiti tja, radi izpremembe zraka, svoje dete nadvojvodinjo Valerijo. Bila sem vsa iz sebe, da bom videla teto, ki sem o nji že toliko slišala, in dasi sem bila otrok, ne bom nikdar pozabila prvega srečanja z očarujočo, zagonečno žensko, ki ji je bilo usojeno imeti tako mogočen vpliv na moje življenje.

Bilo je poletje in v Garatshausenu je bilo jako prijazno. Mi smo se za ta čas preselili v malo hišo v bližini; na dan cesaričinega prihoda pa smo jo pričakovali v hladni grajski veži. Njen zdravnik Wiederhofer in Md. Trogmorton, udana Valerija in angleška dojilja sta prišla naprej, in dobro se še spominjam, s kolikim zanimanjem

sem gledala razne vozove, v katerih je dospelo cesaričino spremstvo, kajti Elizabeta je potovala z jako številnim služabništvom vseh stopinj.

Eno uro za njimi se je pripeljala kočija s krasnimi konji. Iz nje je stopila gospa, ki se je podala v vežo. Presrečno je poljubila mojega očeta in mater, nato pa se je obrnila k meni, me poljubila ter vzkliknila pri tem z onim napol šalečim glasom, ki ji je bil tako lasten: »Oj, kako drobno malo deklet!«

Kakor začarana sem strmela vanjo, kajti občutila sem že, po nekem čudnem spoznanju, njen vpliv nad menoj, in mislila sem si, da je to kraljica-vil, ki je prišla naravnost iz kraljestva pravljic, potem ko je začasno zamenjala svoja tenčična krila in svitile haljine z zelenkasto črnim plaščem, sivim klobukom ter črno obleko z dolgo vlečko.

Elizabeti je bilo moje otroško občudovanje očitno všeč, in ko nas je zopet poljubila, je odšla v svoje sobane, in tisti dan je nisimo več videli. Jaz pa nisem mogla govoriti o ničemer drugem, kakor o njej, in starši so me morali miriti s tem, da so mi rekli, da bom prav kmalu zopet videla »teto Cissi«, ker je bila izrazila željo, da bi se za časa njenega bivanja v Garatshausenu igrala z njeno malo Valerijo.

In niso me varali; drugo jutro je Elizabeta poslala po mé.

Ko sem jo zopet videla, sem bila še bolj očarana. Elizabeta je sedela pri zajtrku, njena lasničarka pa ji je med tem urejevala lase. Bila je prelepa, da bi mogla z besedami povedati to, vsaj jaz sem tako mislila. Zares je bila cesarica, ki je bila tedaj na višku svoje lepote, prekrasna postava. Jutranje oblačilo iz izbranih čipk ji je ovijalo vitko postavo in čudoviti njeni lasje, ki sem jih prvič videla razvezane, so se valili okrog nje v težkih kostanjevih valih. Nedoumne njene oči so bile temne jantarove barve z zlatom poškopljene, in radovedna dnevna svetloba ni našla na njej nobene pomanjkljivosti. Elizabeta je bila kakor hči solnca in ognja, ko je sedela tam v zlatem žaru, ki je povečeval njeno ljubkost in njen čudni eterični pogled.

Kmalu sem izvedela vzrok mojega povabila. Popoldne sem se imela igrati z Valerijo. Teta Cissi je še rekla, da gre jahat, nato pa sem bila odpuščena. Toli zaželen razgovor je bil pri kraju in odhajala sem uprav sužnja njen lepote in miline. Bilo mi je docela nemogoče iti domov. Želela sem si biti sama in sem taval po vrtovih, stikala za raki po ribnjakih; ko pa sem se naveličala te zanimive zabave, sem splezala na drevo, slekla mokre nogavice, jih obesila po veji, da se posušijo, ter pričela iznova sanjati o cesarici.

Spomnila sem se vsega, kar sem bila slišala o njej, in ker sem bila zgodaj razvit otrok, mi je prišlo tudi na spomin, da je papa včasih rekel, da »Cissi« ni bila preveč srečna. »Pa to ne more biti res, ne more biti nesrečna,« sem si mislila, ko sem si poklicala v spomin jutranji prizor, kajti blesk in sijaj, ki je obdajal mojo teto kot avstrijsko cesarico, je naredil name mogočen utisek.

Lenenada sem začutila glas bližajočih se stopinj, in ko sem pogledala iz za svojega listnatega zastora, bi bila malone padla z drevesa, ko sem spoznala cesarico, ki je očitno opustila misel na ježo in se je izprehajala povsem brez spremstva. Dasi-ravno je solnčna svetloba povečevala Elizabetino lepoto, se je ona vedno bala njenih učinkov, ter je vedno nosila nekaj čuden moder zaslon na klobuku, ki jo je varoval, da ne bi zagorela ali dobila solnčnih peg; zvečer pa je vedno nosila pahljačo za obrambo svojega obraza.

Elizabeta se je počasi približala mojemu drevesu, pod katerim je stala kamenita klop. Sedla je, sklenila na obupen način roki in je začela tiho jokati. Videla sem, da je bila zelo nesrečna, kajti obraz je imel brezupen izraz, in tuptam jo je pretreslo ihtenje. Na to je zopet na vso moč jokala, in jaz sem začela naposled ugibati, ali

se ne bi drznila poskusiti tolažiti jo. Sklonila sem se nizdol, pri tem mojem hitrem gibanju pa je zašustelo listje; cesarica se je ozrla kvišku in me je ugledala. Hitro se je zopet umirila in je rekla prijazno:

„Kaj pa delaš tam gori na drevesu, Marija?“

„Sušila sem si nogavice, teta Cissi, sem odvrnila sramežljivo.“

„Zakaj, kaj pa si delala?“

„Rake sem lovila... Silno, silno sem umazana,“ sem jecljala.

„Pojdi doli z drevesa, Marija“, je rekla teta. „Rada bi govorila s teboj“,

Nisem si upala biti neposlušna, pa sem silno nerada zlezla dol ter stala tam pred teto golonoga, pokrita s progami zelene in držala premočene, s peskom napolnjene nogavice v rokah. „Oj, zakaj ne morem biti majhno zalo dekletce?“ sem si bridko mislila.

„Zakaj sem morala videti cesarico v tako neugodnih okoliščinah?“ Včeraj mi je rekla „droben“ otrok? Kakšnemu pa moram biti danes podobna? V silni potrnosti sem se postavljala zdej na eno zdej na drugo nogo ter čakala, da izpregovori.

„Marija,“ je rekla in zrla v mene s svojimi lepimi solznimi očmi, „odgovori mi takoj. Ali si me videla jokati?“

„Sem, teta Cissi.“

„Zakaj, misliš, pa sem jokala?“

„Ne vem,“ sem rekla čisto po resnici, ker si nisem mogla misliti, kaj na božjem svetu bi moglo ganiti cesarico do solz. Nisem vedela, da je njena cesarska krona obtežena z žalostjo in da so njeni dragulji zgolj ostri trni. Ni se mi sanjalo, da je njena narava, zamorjena že v prvih dneh zveze, ki bi lahko bila idealna, postajala zlobna in da se je šolala v izvrševanju tiste molčljivosti in skritosti, ki je imela pozneje imeti nesrečen uspeh za one, ki so prišli pod njen vpliv.

„Veš, povem ti vzrok, zakaj sem tako bedna; stopi k meni... tako...“

— in boječe sem sedla ter skušala skriti svoje umazane noge — „nič se ne boj. Valeriji je bilo po noči slabo in to me je tako skrbelo, da sem jokala.“

Prišlo pa mi je na misel, da se teta ni nič kaj vznemirjala radi sestrčinega zdravja, ko sem jo bila videla pri zajtrku, vendar sem samo rekla:

„O, Valerija bo kmalu zopet zdrava, teta Cissi.“

„Kako veš to in zakaj rečeš to?“

„Zato,“ sem rekla z velikim zaupanjem v resničnost svojih besedi, „zato ker bom imela noveno zanj, in to vedno pomaga.“

Cesarica ni rekla ničesar, bila je videti zatopljena v globoke misli. Od časa do časa se je ozrla name in se čudno nasmehljala; nato je vzela mojo umazano, vročo malo roko v svojo in je rekla: „Veš, Marija, tukaj ne smeja več sedeti; pojdiva nazaj v grad.“

Teta me je še vedno držala za roko, in molče sva šli skozi prekrasnih vrtovih.

Bilo je prijazno jutro in garatshausenski grad s svojimi štirimi stolpi se je razločno očrtaval proti sinjemu nebu. Osvežujoč veter je prihajal od daljnjih gora, in ko sem se boječe ozrla na Elizabeto, sem videla, da je bila zopet popolnoma mirna. Ravno ko smo zagledali grajski uhod, se je ustavila, me pogledala z očmi kakor

da bi iskala moje najskrivnejše misli, in je rekla:

„Seda bi pa rada vedela, Marija, ali znaš držati jezik ali pa si taka klepetulja, ki vse izklepeta.“

Bila sam nekam užaljena in sem odgovorila mrko a navidezno z veliko dostojanstvenostjo. „Nisem klepetulja, teta Cissi. In znam kajpada držati jezik.“

Cesarica se je nasmehnila. „Pa dobro, Marija; dokaži mi to ter ne povej živi duši, da si me videla jokati. Kmalu bom vedela ali si v resnici moder otrok.“

Po mojem razburljivem jutru je bil moj popoldan z malo Valerijo precej dolgočasen; nisem povedala, da sem bila s teto skupaj, ko me je mama oštela radi moje dolge odsotnosti. Nekaj mi je reklo, da cesarica ne bo omenila najinega srečanja, in neka romantična želja, da bi ona zau-pala, je naredila, da sem molčala. Ko se z obžalovanjem oziram nazaj na minula leta, me malone mika želja, da bi takrat bila klepetulja; kajti če-ravno me je imela naklonjenost cesarice do mene pozneje obdati z vsem, kar si povprečna ženska pozeži, se pričetek moje usode vseeno pričinja s tistim poletnim dnevom, ko me je avstrijska cesarica Elizabeta vprašala, ako vedno vse povem, kar vem.

V naslednjih tednih se teta po vsej priliki ni spominjala najinega razgovora, ki ga ni nikdar omenila, kedar sem bila slučajno sama z njo. Vsaki dan sem vživljala njen čudoviti obisk in sem oboževala Valerijo, ki je bila ljubko dete. Mrs. Trogmorton me je neskončno razveseljevala; da bi namreč zabavala malo nadvojvodinjo, je vneto posnemala spakovanje plesočega derviša, in nasprotje med njeno običajno dostojanstvenostjo pa majhno njeno dostojnostjo, kadar je plesala, je bilo res da nad vse smešno.

Elizabeta je ljubila Garatshausen, in ko je prišel čas, da se vrne na Dunaj, se je s solzami v očeh poslovila od mojih starišev. Vsi smo bili v mramornati veži, kjer smo čakali njene prihoda, in po mojih mislih je bila v svojem belem oblačilu in belem klobuku s peresi, ki so se dotekali njenih gladkih kostanjastih las, ljubkejša kakor kdaj.

Valerija je bila bela in rdeča podoba in ko je cesarica še enkrat presrečno objela mojo mater, je stopila k meni, mi stisnila v roke majhno žametasto škatljo in je rekla: „Tukaj je spominček od Valerije za modro majhno deklico.“

Nato je odšla; kočija je izginila v oblaku prahu in samo slabotni glasovi koles v daljavi so nas še spominjali na našo lepo sorodnico. Male škatlje nisem odprla, dokler nisem bila sama. Tedaj pa sem pritisnila na vzmet in našla v njej zlat medaljon z začetnimi črkami Marije Valerije, ki se je lesketal od rubinov in smaragdov. V njem je bila minijatura slika otroka, pa datum, ki je bil na prvi pogled brez pomena; naenkrat pa se mi je posvetilo v glavi in spoznala sem, da je to spomin na oni dan v garatshausenskih vrtovih. Cesarica torej res ni bila pozabila nanj.

Ko smo se vrnili Monakovo, nam je življenje teklo kakor po navadi in preteklo je nekaj let, da sem zopet videla teto. Pa njina odsotnost mi je ni naredila manjše junakinje in sku-

šala sem se odlikovati v stvarih, ki sem o njih vedela, da so ji všeč. — Zbog tega sem postala dobra jahalka, zmožna ostati ure dolgo v sedlu, če da bi se utrudila. Sabljala sem se, hodila, znala dobro streljati ter se vedno spominjala, da ne smem govoriti tjavendan; tako sem se skušala vsposobiti za cesarično pohvalo.

Ko sem bila dvanajst let stara, so zdravniki poslali očeta na Laško. Podali smo se v Rim v spremstvu svojega bavarskega zdravniškega svetovalca, velikega čvrstega možaka, ki je bil zmožen čudovito veliko jesti. Papa je navadno pripisoval mnogo svojih manjših nadlog svoji vzgoji na Saškem, kjer je v svoji mladosti gravitiral med Draždani in gradom Pill-

nitz. Pogosto je trdil, da mu je dolgočasnost in mlahavost Draždan povzročila neprestan glavobol, neokusna hrana v Pillnitzu pa neprestano zelo-dečno bol ter stem bržčas začetek njihovih bodočih prebavnih nadlog.

(Dalje prihodnjič.)

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.
Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani

Upravnika,

zanesljivega in agilnega za našo
podružnico v Celovcu, sprejme
upravnništvo „Jugoslavije“.

Proda se:

Prodajam malo posestvo ter nekaj sadnega vrta in gozda, zelo primerno za roko-delca (sodarja) ker daleč na okoli ni nobenega. Izve se v Tremerjih pri Celju 23 ali na posestvu Sv. Lovrenc 59 v Savinjski dolini. 723

Lepa birmaška darila. Nikelnaste in srebrne ure z verižicami, uhani, zavrtnate verižice srebrne in zlate z obeski nudi Fr. Cuden Sin, nasproti glavne pošte v Ljubljani. 459

Kupi se:

Kupujem smrekov les, jelka, hrastov in bukov bodi si okrogel ali rezan. Cene za les naložen v vagon se naj naznanijo na V. SCAGNETI, parna žaga za drž. kolodvorom, Ljubljana. 419

Kupi se takoj več vagonov obeljenega jamskega lesa, premer 10—25 cm. dol-gost 1-5 m naprej, kakor tudi krajniki. Cene se razumevajo 1 m³ postavljen na postajo Brežice. Podjetje premogov-nika S. Marjanovič, Globoko, Brežice.

Mala hišica ali vila se kupi z vrtom ali dvoriščem v Ljubljani ali okoli. — Ponudbe na upravo lista pod „okolica“. 727

Službe:

Išče se prikojevalec gornjih delov čevljev. Na-slov pove uprav. Jugoslavije. 706

V službo sprejem 2 hlapca Košenina mesar Ko-lodvorska ul. 6 Ljubljana. 726

Razno:

Iščem majhno čedno so-bo eventuelno s hrano. Bo-žnik intendantca Drav. div. oblasti. 725

Pozvedba! Kdo mi zna povedati, kje se nahaja Fran Fajtar iz Sebenj štev. 18 pri Trziču na Gorenjskem, ki je bil pridržen k 15. polku, 9. stotniji, II. vod, v Galiciji. Zadnjikrat se je oglašil dne 20. junija 1915. Zanesljiva pojasnila in podatke prosim na naslov (proti povrnitvi stroškov) Ivan Čebavs v Ljubnem št. 12, p. Podnart, Gorenjsko. 724

Kdo bi vzel 5 letnega zdravega in lepega fantka za svojega. — Ponudbe na upravo lista. 708

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Fantje!! 5 mladih razpo-sajenk želi korespondence v svrhu zabave, a „ne ženitve“ z inteligentnimi gospodi, ka-teri bi bili bolj navihani ka-kor so same. Ponudbe na upravništvo Jugoslavije pod: „No hodi za mano ne boš me dobil.“ Živo samski stan, „Moj ljubi bo Peter, ko pleše ko veter.“ „Le nes' le nes! to pisemce, do mo-je ljubice.“ „Vse se ljubi, poljubuje, zame pa ljubezni ni!“ 728

„Zvezna tiskarna“ v Ljubljani, Stari trg

Izvršuje tiskovine vseh vrst, ka-kor: časopisa, knjige, brošure, cenike, lepake, letake, usporeda, tabele, račune, kvarte in pisem-ski papi rs firmo, vizitke, na-slovnice, računske zaključke in vsa v to stroko spadajoča dela in okusno ceno.

Živo apno, zidno in strešno opeko

-- v celih vagonih -- ponuja

Valentin Urbančič, Ljubljana, Bleiweisova cesta 18 (nasproti liceju.)

Anton Ertl, trgovina čevljev v Mariboru, Tegetthoffova ulica 42

se priporoča cenjenemu občinstvu za obilen obisk.

GOZDARJA

išče gozdarski in rentni urad grofa Attemsa v St. Bistrici. Ponudbe s spri-čevali je nasloviti na gor-nji urad. Nastop in plača po dogovoru.

Vinska klet pri Maliču, Ljubljana nasproti glavne pošte pod Jadransko banko.

Točijo se v kleti in čez ulico pristna, stara in nova, bela, rdeča in črna vina.

Slavnemu občinstvu se naj-topleje priporoča

Stanko Jesenko.

Proda se

zelo ugodno

Črna kobilica

5 let stara z žrebetom, lahek eleganten brek za eno ali dvovprego, vporabljen tudi brez sedežev; za brek so poleg tudi sanke, en brun, tovorni voz za par konj in angleška kakor tudi prsna kompletna konjska oprema.

Več se poižve pri Milanu Škerlu, Karlovska cesta št. 11.

Prva jugoslovanska slaščičarna

Milan Kosér

na Grajskem trgu 2 v Mariboru se priporoča cenjenemu ob-činstvu.

Julij MEINL Ljubljana

Kava žgana „surova“ Kavni pridelek Olivno olje la Sardine najboljša vrsta Keksi Marmelada Paradižna konzerva

Riž Kond. mleko s sladkorjem Razpošilja po celem kraljestvu od 5 kg naprej franko.

Glavnica: 200,000.000 kron.

Rezerve okrog 150,000.000 kron.

Podružnica kreditnega zavoda za trgovino in obrt v Ljubljani

Prešernova ulica 50 v lastnem poslopju.

Prodaja in nakup vrednostnih papirjev; borzna naročila; sprejem in oskrba depotov z vestno revizijo žrebalnih efektov; samoshrambe (Safe-Deposits) pod lastnim za-klepom strank; krediti in predujmi vsake vrste; inkaso in eskont-menic; nakazila in izplačila na vsa mesta tu- in inozemstva; potovalna kreditna pisma; sprejem denarnih vlog na knjižice in tekoči račun, itd.

Ustanovljena leta 1831.

OBČNA ZAVAROVANICA

Ustanovljena leta 1831.

(Assicurazioni Generali v Trstu)

Generalni zastop za Slovenijo v Ljubljani, Marijin trg—Sv. Petra cesta šte. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvo in blagu, tatinski vlom, škode vsled prevažanja, poškodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Družba je izplačala za škode nad poldrugo milijardo kron. Premoženje družbe znaša preko 550 milijonov kron.

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Jugoslaviji“, ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

Zahvala.

Podpisana si štejem v svojo dolžnost, da se tem potem javno zahvalim gospodu dr. Hugo Baumgartnerju, kateri me je skozi dolgo dobo 2 mesecev zdravil privatno v mojem stanovanju na črni kozah ter se imam le njegovi zdravniški izvedenosti in človekoljubni požrvovalnosti zahvaliti, da me je ohranil pri življenju.

Trbovlje, 6. junija 1919.

Cilija Klanšček.

Preprodajalci!

Kremo za čevlje, vazelino za čevlje, cigaretni papir, cigaretno tulčice, pisemski papir v mapah, fino toaletno milo in drugo blago dobite pri **Mahler i Oplatka**, agenturni i komisionalni posao, Zagreb, Jelačićev trg št. 28 (poleg Narodne kavane).

Išče se

izurjen čevljar

dober kalkuliratelj za izdelovanje zgornjih delov za Zagreb. Plača po dogovoru. Javiti se je pri gosp. Aleksandru Oblatu, trgovec s čevlji v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 28.



Rudolf Rus, Kranj

priporoča svojo bogato

zalogo ur

briljantov, zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Postrežba točna in solidna.

1000 delavcev

rudarjev za moderno urejen premogovnik v Vojvodini

se takoj sprejme v delo

pod zelo ugodnimi pogoji. Javiti se je samo osebno vsak ponedeljek popoldne v našem uradu v Ljubljani. Za dobro plačo, hrano in stanovanje je poskrbljeno, potni stroški se pa povrnejo. Odhod vsak torek zjutraj v skupnih transportih.

„Državna posredovalnica za delo“ v Ljubljani, Gradišče.

Prva slovenska kavarna

„CENTRAL“

v Mariboru

se priporoča Jugoslovanom domačim in tujim, ki prihajajo v Maribor. — Postrežba točna.

Dražba dveh plemenskih kobil iz kobilarne Račje.

V četrtek dne 12. junija 1919 ob 10. uri se bosta prodali na javni dražbi v žrebčarni na Selu pri Ljubljani dve plemenski kobilici: njerejecem iz ljubljanske okolice, kočevskega, novomeškega in krškega okraja.

Državna žrebčarna na Selu pri Ljubljani.

Potrebuje?

Prosim, naročite takoj, dokler je še zaloga pisarniški, konceptni, fini kanelijski, svileni, ogljeni (vse barve), indigo modri in vijoličast

papir.

Noteze, pivniki, peresa, radirke, trakove za pisalne stroje, bloki za pisarne, žepna peresa (Füllfeder), kopirne knjige, trgovske knjige, uradne kuverte, trg. pis. klej (gumi), vošчени papir, pisemski papir, zavijalni in vse druge vrste papirja.

Kopirne preše, narodne in umetne razglednice

razpošiljam na debelo in drobno.

V zalogi 150 parov nogavic za dame in 30 kg gumnic za vezenje trti. — Postrežba točna in dobra.

Se priporoča trdka

JOS. OMERSA,

trgovska agentura in komisijska trgovina

LJUBLJANA, Dunajska cesta št. 6/I.

Pozor! Imam v zalogi vedno lepe partije

cetirja, kamrika, ženskih nogavic po najnižjih cenah. — Gg. trgovci naj si ogledajo blago ob prihodu v Ljubljano v trgovini

SVETOZAR KOSER, Kolodvorska ulica 24.

Trgovci!

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po 2% brez odbitka rentnega davka

katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nevzdignjene vlozne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — t. j. dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglasati radi tega pri hranilnici.

Splošni rezervni zaklad (lastno premoženje) nad pol milijona kron! — Hranilnica posoja na zemljišča po 5% na leto in na amortizacijo v 36 letih, tako da na pr. dolžnik v teku 36 let popolnoma poplača posojilo 100 K z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

Koncem junija 1918 je bilo stanje hran. vlog nad 9 milijonov 700.000 kron.

Posojil na zemljišča ter posojil občinam: nad 2 milijona 700.000 kron.

Glavno zastopstvo

„Savinjske tovarne barv in lesnih izdelkov“

priporoča cenj. odjemalcem prvovrstne

barve, firnis, samokolnice

itd. itd. — Naročila sprejema

IVAN FERLEŽ v Celju (Narodni dom).

SLOVENSKA ESKOMPTNA BANKA

JUBLJANA, ŠELENBURGOVA ULICA ŠTEV. 1

INTERESNA SKUPNOST S HRVATSKO ESKOMPTNO BANKO IN SRBSKO BANKO V ZAGREBU

IZVRŠUJE VSE BANČNE TRANSAKCIJE NAJKULANTNEJE

DENARNE VLOGE — NAKUP IN PRODAJA: EFEKTOV, DEVIZ, VALUT — ESKOMPT MENIC

BRZOJAV. NASLOV: ESKOMPTNA. AKREDITIVI — BORZA INTERURB. TEL. ŠTEV. 146.



Trgovcem z manufakturo!

Ljubljanski veletržci naznanjajo, da so prejeli s pomočjo vlade velike množine inozemskega blaga.

Blago se bo razpečevalo po cenah od vlade določenih.

Prodaja se začne 12. junija.

Na drobno bo blago občinstvu na razpolago v vseh detajlnih trgovinah.

Franc Ksav. Souvan.

A. & E. Skaberné.

J. C. Mayer.

J. Grobelnik.

Feliks Urbanc.

J. Medved.